

VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

Az elektronikai hulladékok hasznosítása, változások az elektromos és elektronikai hulladékok szabályozásában

Palotai Zoltán osztályvezető

Vidékfejlesztési Minisztérium
Környezeti Fejlesztéspolitikai Főosztály
Ökotech, 2012.05.16

Témák

1. Az új EU-s szabályozás (WEEE)
2. A magyar szabályozás

Az elektromos és elektronikus berendezések hulladékáramának jelentősége

- Az utóbbi években az EU-n belül gyorsan nőtt a **hulladékká** vált elektromos és elektronikus berendezések **menyisége**, miközben az ezekben található **hasznosítható anyagok** csak részben kerülnek feldolgozásra
- a berendezésekben található **veszélyes anyagok** is komoly problémát jelentenek a hulladékkezelés során
- **Ezt felismerve kezdeményezte az Európai Bizottság a jelenleg hatályos (2002/96/EK) szabályozás átdolgozását 2008 decemberében.**

WEEE átdolgozás (recast) története

- 2008. december 3-án a **Bizottság javaslatot fogadott el** az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló irányelvre vonatkozóan.
- Az **Európai Parlament első olvasatban** 2011. február 3-án fogadta el álláspontját.
- **A Tanács 2011. március 14-én politikai megállapodásra** jutott a javaslat tárgyában és 2011. július 19-én közös álláspontot fogadott el.
- A 2012. január 18-i plenáris ülés vitáján a Bizottság nyilatkozatokat tett bizonyos álláspontjai és szándékai egyértelművé tétele céljából, annak érdekében, **hogy megkönnyítse a megállapodás létrejöttét a második olvasatban.**
- **Az Európai Parlament második olvasatban 2012. január 19-én fogadta el** álláspontját a kompromisszumos módosító csomagról.
- **Jelenleg nyelvi és jogi ellenőrzés**

Az átdolgozás eredményei 1.

- Hatály: nyílt (termékekre)
- Az új irányelv kiterjed az elektromos és elektronikus termékek tervezésére és előállítására is. (javíthatóság)
- A jogszabály – a szelektálás erősítése érdekében – a lakosság megfelelő tájékoztatását is előírja.
- Előírja az Európán kívülre, hulladék berendezéseket újrahasználati célból exportálók felülvizsgálatát, hogy az exportőrök megfelelően igazolják, hogy az általuk szállított berendezések valóban újra használhatóak;
- Bevezeti a hulladékká vált elektronikai berendezések fejlődő országokba történő exportjának szabályozását, a környezeti kockázatok miatt.

Az átdolgozás eredményei 2.

- a gyártók felelősségét a visszagyűjtésre is egyértelműen ki kell terjeszteni;
- Finanszírozás kérdésében hangsúlyozza a gyártói felelősséget
- A gyártóknak ennek megfelelően finanszírozniuk kell a gyűjtőhelyekről történő elszállítást, valamint a hasznosítást és az ártalmatlanítást. Az e-hulladékokra vonatkozó jogszabály rendelkezik arról is, hogy a gyártónak lehetőséget kell biztosítani arra, hogy az elhasználódott eszközöket a magáncélú felhasználók költségmentesen visszajuttathassák.
- Megnövelt célértékeket tartalmaz:
  - Begyűjtés, újrahasználat, újrahasznosítás növelése
  - kb. ~1/3-ról ~65%-ra, tömeg szerint

Az új direktíva céljai, minimális hasznosítási irányszámok

1. rész: a hatálybalépéstől számított 3 éven keresztül alkalmazandó minimális irányszámok:

- a) az I. melléklet 1. vagy 10. kategóriájába tartozó elektromos és elektronikus berendezések hulladékai esetében:
  - 80%-ot kell hasznosítani, valamint
  - 75%-ot kell újra feldolgozni;
- b) az I. melléklet 3. vagy 4. kategóriájába tartozó elektromos és elektronikus berendezések hulladékai esetében:
  - 75%-ot kell hasznosítani, valamint
  - 65%-ot kell újra feldolgozni;
- c) az I. melléklet 2., 5., 6., 7., 8. vagy 9. kategóriájába tartozó elektromos és elektronikus berendezések hulladékai esetében:
  - 70%-ot kell hasznosítani, valamint
  - 50%-ot kell újra feldolgozni;
- d) a gázkisülésű lámpák esetében 80%-ot kell újra feldolgozni.

Az új direktíva céljai, minimális hasznosítási irányszámok

2. rész: Az I. mellékletben felsorolt kategóriákra vonatkozóan a hatálybalépést követő 3-6 évben kategóriánként alkalmazandó minimális irányszámok:

- a) az I. melléklet 1. vagy 10. kategóriájába tartozó elektromos és elektronikus berendezések hulladékai esetében:
  - 85%-ot kell hasznosítani, valamint
  - 80%-ot kell előkészíteni újrahasználatra és kell újra feldolgozni;
- b) az I. melléklet 3. vagy 4. kategóriájába tartozó elektromos és elektronikus berendezések hulladékai esetében:
  - 80%-ot kell hasznosítani, valamint
  - 70%-ot kell előkészíteni újrahasználatra és kell újra feldolgozni;
- c) az I. melléklet 2., 5., 6., 7., 8. vagy 9. kategóriájába tartozó elektromos és elektronikus berendezések hulladékai esetében:
  - 75%-ot kell hasznosítani, valamint
  - 55%-ot kell előkészíteni újrahasználatra és kell újra feldolgozni;
- d) a gázkisülésű lámpák esetében 85%-ot kell előkészíteni újrahasználatra és kell újra feldolgozni.

Az új direktíva céljai, minimális hasznosítási irányszámok

3. rész: Az III. mellékletben felsorolt kategóriákra vonatkozóan a hatálybalépést követő 6 év után kategóriánként alkalmazandó minimális irányszámok:

- a) a III. melléklet 1. vagy 4. kategóriájába tartozó elektromos és elektronikus berendezések hulladékai esetében:
  - 85%-ot kell hasznosítani, valamint
  - 80%-ot kell előkészíteni újrahasználatra és kell újra feldolgozni;
- b) a III. melléklet 2. kategóriájába tartozó elektromos és elektronikus berendezések hulladékai esetében:
  - 80%-ot kell hasznosítani, valamint
  - 70%-ot kell előkészíteni újrahasználatra és kell újra feldolgozni;
- c) a III. melléklet 5. **vagy 6.** kategóriájába tartozó elektromos és elektronikus berendezések hulladékai esetében:
  - 75%-ot kell hasznosítani, valamint
  - 55%-ot kell előkészíteni újrahasználatra és kell újra feldolgozni;
- d) a III. melléklet 3. kategóriájába tartozó elektromos és elektronikus berendezések hulladékai esetében 80%-ot kell újra feldolgozni.

Magyarországot is érintő moratórium

- Az 5.cikk (1) bekezdéstől eltérve Bulgária, a Cseh Köztársaság, Lettország, Litvánia, **Magyarország**, Málta, Lengyelország, Románia, Szlovákia és *Szlovénia* infrastrukturális hiányosságai és az elektromos és elektronikus berendezések felhasználásának alacsony szintje miatt úgy dönthet, hogy:
  - a) ezen irányelv hatálybalépése után 4 évvel eléri azt, hogy a begyűjtési arány a megelőző három évben forgalomba hozott elektromos és elektronikus berendezések átlagos tömegének 45%-a alatt, de 40%-a felett legyen, (egyébként minimum 45%) és
  - b) elhalasztja (2019-es) begyűjtési arány elérését (forgalomba hozott EEE berendezések tömegének 65%-a, vagy keletkezett EEE hulladék össztömegének 85%-a) egy általa választott időpontig, amely azonban legkésőbb ezen irányelv hatálybalépése után 9 évvel lehet. (+2 év)

A jelenlegi magyar szabályozás

- A jelenleg érvényben lévő **2002/96/EC** WEEE irányelv/direktíva,
valamint annak jogharmonizációjára született :
- **264/2004. (IX. 23.) Korm. rendelet** az elektromos és elektronikus berendezések hulladékainak visszavételéről, és a
- **15/2004. (X. 8.) KvVM** rendelet az elektromos és elektronikus berendezések hulladékai kezelésének részletes szabályairól,
melyek egyértelműen a gyártói felelősségen alapulnak.
- A **2011. évi LXXXV. Törvény** a környezetvédelmi termékdíjról

Magyarországon egyedülálló a termékdíj rendszer

- Magyarországon 1996 óta működik termékdíjas szabályozás, amely szerint elektromos és elektronikai berendezések forgalomba hozatala esetén **kg alapú díjfizetési kötelezettség** keletkezik a 264/2004. (IX. 23.) Korm. rendeletben meghatározott kategóriák szerint elkülönítetten.
- A környezetvédelmi termékdíj rendszere teljes mértékben **újraszabályozásra került (hatályos 2012. január 1-jétől)**. Célja, a transzparencia és a hulladékhasznosítás mértékének jelentős megnövelése, összhangban az Európai Unió elvárásaival és hazánk általános érdekeivel.
- **Termékdíjat az első belföldi forgalomba hozó vagy saját célú felhasználó fizet** a jogszabályban meghatározott vámtarifaszámú termékek után.

Magyarországon egyedülálló a termékdíj rendszer

- A mentességi rendszer és a koordináló szervezetek megszűntek, és a környezetvédelemért felelős tárca felügyelete alatt működő, állami tulajdonban lévő **Országos Hulladékgazdálkodási Ügynökség végez kizárólagos közvetítői tevékenységet**, azaz gondoskodik a termékdíjköteles termékek hulladékainak gyűjtésének és hasznosításának a megszervezéséről.
- **A törvény értelmében a kötelezettek továbbra is maguk választhatnak az egyéni és a kollektív teljesítés között.** Utóbbi esetben kizárólag az Országos Hulladékgazdálkodási Ügynökség láthatja el a közvetítői feladatokat. A kötelezett termékdíjat fizet a vámhatóságnak. Az egyénileg teljesítő kötelezettek számára a megfizetendő termékdíj a kötelezett kibocsátásától, valamint hulladékhasznosítási teljesítményétől függ, mely illeszkedik a szennyező fizet elvhez.

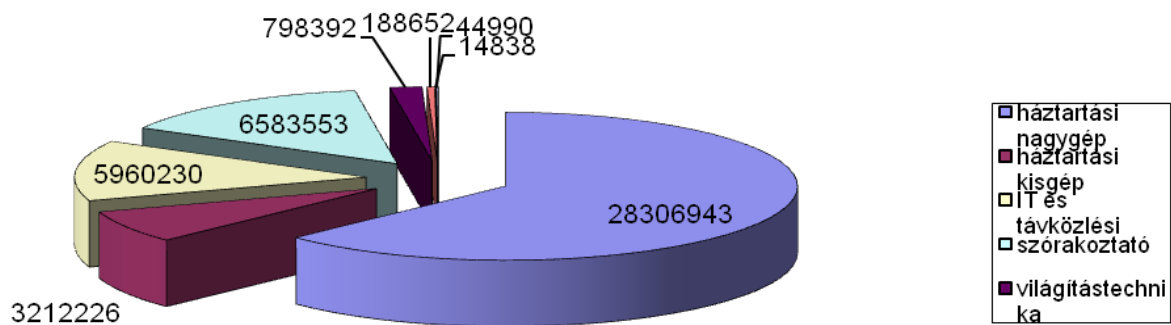
Begyűjtött mennyiségek berendezés kategóriánként a 2008., 2009. és 2010. években

Termékcsoport	Begyűjtött mennyiség [t/év]		
	2008.	2009.	2010. (előzetes adatok)
<i>Háztartási nagygép</i>	28 307	28 471	21 341
<i>Háztartási kisgép</i>	3 212	3 186	2 740
<i>Információs (IT) és távközlési berendezések</i>	5 960	6 268	5 226
<i>Szórakoztató elektronikai cikkek</i>	6 584	7 475	10 002
<i>Világítástechnika</i>	798	815	804
<i>Elektromos és elektronikus barkácsgépek, szerszámok</i>	189	409	481
<i>Játékok, szabadidős és sportfelszerelések</i>	15	51	37
<i>Adagoló automaták</i>	45	36	30
Összesen:	45 111	46 710	40 661

Szemléltető ábra 2008

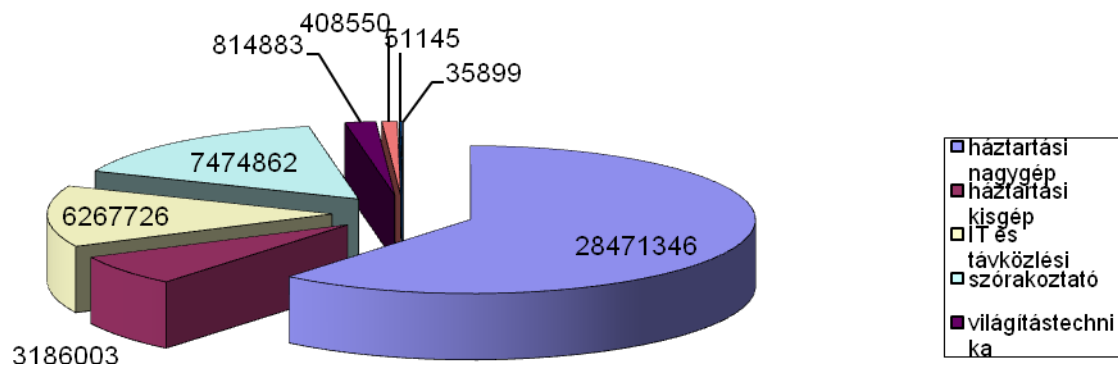
2008 begyűjtési mennyiségek (kg)

Szemléltető ábra 2009

2009 begyűjtési mennyiségek (kg)

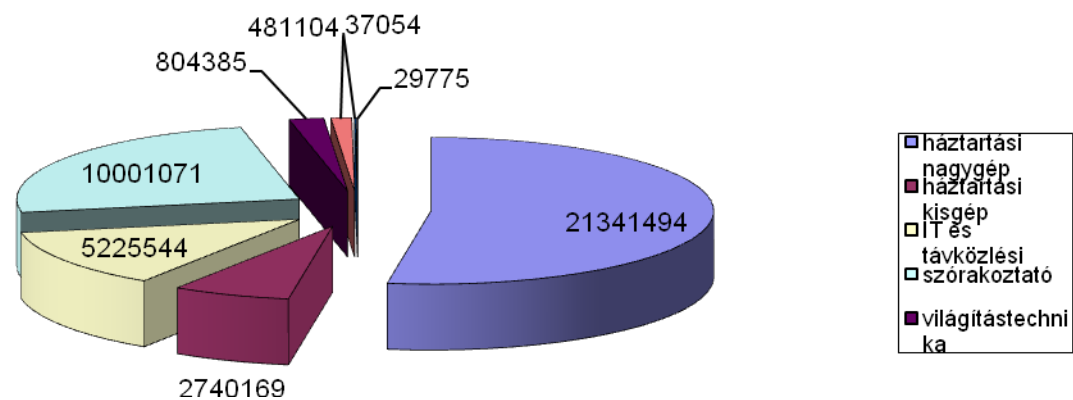

Szemléltető ábra 2010

2010 begyűjtési mennyiségek (kg)

Összefoglaló

- összességében a jelenlegi **szabályozás szigorodása** várható, amelynek betartatása komoly feladatot ró a tagállamokra, így Magyarországra is
- a célkitűzések elérésében **a gyártók-forgalmazók és a lakosság közötti együttműködésnek is kiemelkedő szerepet jut**
- a szabályozás módosításának egyik fontos célkitűzése az **erőforrás hatékonyság**
  - a ritka- és a nemesfémek visszanyerése

KÖSZÖNÖM A FIGYELMÜKET!